

Talouden sopeuttamistoimenpiteet, tekninen lautakunta

Kaupunginhallitus 13.03.2024 § 78
187/02.02.01/2024

Tiivistelmä:

Kaupungin taloustilanne näyttää heikommalta kuin syksyllä hyväksytyssä talousarviossa: verorahoitus toteutuu ennakoitua pienempänä. Kaupunginhallitus edellyttää lautakuntia aloittamaan toimet talouden tasapainottamiseksi siten, että talousarviomuutokset voidaan hyväksyä kesäkuun valtuustossa.

Valmistelija:

hallintojohtaja Jaana Hölsö, p. 02 474 5210

Lisätietoja antaa:

kaupunginjohtaja Jari Jussinmäki, p. 02 474 52300

Vuoden 2024 talousarvio laadittiin syys-lokakuussa ja hyväksyttiin marraskuussa 2023. Hyväksytty talousarvio on 741 932 euroa alijäämäinen. Hyväksymisen jälkeen on tullut uudempaa tietoa verotilityksistä ja valtionosuuksista. Vuoden 2024 verotilitysten arvioidaan vähenevän 830 000 eurolla talousarvioon verrattuna. Peruspalveluiden valtionosuudet vähenevät, mutta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksiin sisältyvä valmistavan opetuksen kahden vuoden valtionosuus (2 x 238 997€ = 477 997€), kääntää ko. valtionosuuden 366 000 talousarviossa ennakoitua suuremmaksi. Oppilasmääriin perustuvat valtionosuudet tarkistetaan jälkikäteen ja tiedossa on, että jälkimmäisen vuoden osalta, osa tullaan perimään. Verotulojen menetysten korvaus pieneni hieman (42 000€), kaikki muutokset huomioiden valtionosuudet ovat 205 000 euroa talousarviossa arvioitua suuremmat.

Kaupungin tuloihin edellä selostetut verorahoituksen muutokset tarkoittavat yhteensä noin 625 000 euron alennusta ja alijäämän kasvua lähes 1,4 miljoonaan euroon.

Tili/tiliryhmä	TA 2024	muutokset rahoituksessa	TA2024, uusi tilanne
Toimintatuotot	6 162 675		6 162 675
Toimintakulut	-39 800 606		-39 800 606
TOIMINTAKATE	-33 637 932		-33 637 932
Kunnallisvero	21 090 000	-217 000	20 873 000
Kiinteistövero	2 700 000		2 700 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 000 000	-613 000	1 387 000
VEROTULOT	25 790 000	-830 000	24 960 000
Peruspalveluiden vos	7 781 000	-119 000	7 662 000
Opetus ja kulttuuritoimen muut vos	80 000	366 000	446 000
Verotulojen menetysten korvaus	1 616 000	-42 000	1 574 000
VALTIONOSUUDET	9 477 000	205 000	9 682 000
Rahoitustuotot ja -kulut	245 000		245 000
VUOSIKATE	1 874 068	-625 000	1 249 068
POISTOT JA ARVONALENNUKSET	-2 700 000		-2 700 000
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	84 000		84 000
YLI-/ALIJÄÄMÄ	-741 932	-625 000	-1 366 932

Huomioiden edellä kerrottu tulopohjan heikkeneminen kaupungilla on tarve tarkastella talousarvion kokonaisuutta talouden tasapainottamiseksi. Jokaisen toimialan on tarkasteltava toimintaansa ja etsittävä mahdollisuuksia tehostaa toimintaa ja tehdä pidemmällä aikavälillä vaikuttavia rakenteellisia muutoksia. Muutosten tavoitteena on lisätä tuloja ja karsia menoja, vähimmäistavoitteena kustannusten kasvun hillintä.

Sopeuttamistarvetta tarkastellaan seuraavan kerran syksyllä vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman laadinnan yhteydessä.

- Esittelijä: Kaupunginjohtaja Jussinmäki Jari
- Päätösehdotus: Kaupunginhallitus antaa lautakunnille toimeksiannon hakea kohteita kustannusten vähentämiseksi ja tulojen lisäämiseksi siten, että toimenpiteiden talousarviomuutokset voidaan käsitellä toukokuussa kaupunginhallituksessa ja hyväksyä kesäkuun valtuustossa.
- Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Tekninen lautakunta 04.04.2024 § 28
187/02.02.01/2024

Valmistelijat/
lisätietoja antaa: Tekninen johtaja Juha Saarinen p. 02 474 5400
Kiinteistöpäällikkö Tero Aaltonen p. 02 474 5400
Infrapäällikkö Anu Taipale p. 02 474 5295

Tekninen toimi on kartoittanut kohteita kustannusten vähentämiseksi ja tulojen lisäämiseksi vastuualueittain. Tarkastelu kustannusten vähentämiseksi on osoittanut saman kuin monta aiemmin tehtyä selvitystä, palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti, joten mittavia säästöjä tai yksittäisiä isoja säästökohteita ei ole ellei vapaaehtoisiin avustuksiin tai laajemmin palveluntuotantoon ja sen laatuun tehdä merkittäviä muutoksia.

Edellä mainituista syistä johtuen, teknisen toimen kustannussäästötarkastelu on toteutettu tekemällä usealle kustannuspaikalle pieniä määrärahojen leikkauksia. Määrärahojen leikkaukset tarkoittavat palvelutason laskua, joka voi heijastua käyttäjien (mm. sivistyspalvelut) ja kuntalaisten kokemaan palvelujen laatuun. Tiettyjen yllä- ja kunnossapidollisten toimien toteuttaminen pitkittyy ja tiettyjä palvelutasoa nostavia toimia ei tehdä tai niitä lykätään. Lakkautettavia palveluita ei juurikaan ole esitetty, pois lukien talviliikuntapaikkojen 24/7 ylläpito talvikaudella. Tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi jääkenttiä tai latuja ei kaupungin toimesta hoideta käyttökuntoon otollisen sään sattuessa työajan ulkopuolelle.

Myös tulojen lisäämistä on tarkasteltu. Lupaperusteisten maksujen ennustetta vuodelle 2024 on tarkastettu ylöspäin jo alkuvuodesta

toteutuneen perusteella ja puunmyynnin arviota on tarkastettu ylöspäin kartoittamalla uusia kohteita, jotka tosin toteutuessaan ovat pois tulevien vuosien myyntitulosta. Myös koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden myynnistä on arvioitu saatavan tuloa järjestämällä varikon siivousviikko.

Yhteensä muutokset ja sopeuttamisvaikutukset ulkoisiin toimintatuottoihin- ja kuluihin ovat seuraavat:

	TA 2024	TA muutos	vaikutus
Toimintatuotot	+ 1 667 225	+ 1 745 225	+ 78 000
Toimintamenot	- 5 586 768	- 5 493 463	- 93 305
Toimintakate	- 3 919 543	- 3 748 238	+ 171 305

* sis. arvio sivukuluista

Edellä mainitut muutokset esitetään talousarviomuutoksina ja tulevat voimaan valtuuston hyväksyessä ne. Mikäli sopeuttamista on tarvetta jatkaa myös syksyllä talousarviovaiheessa on teknisen toimen osalta mahdollisuus pohtia taksojen korotuksia, avustuksien vähentämistä, kiinteistöjen myyntiä ja kiinteistöpalveluiden palvelutason tarkastelua.

Tekninen toimi on tarkastellut myös investointien välttämättömyyttä ja kiireellisyyttä ja esityksenä on, että julkisen käyttöomaisuuden investointimenoista poistetaan vuoden 2024 osalta 200 000 euroa, josta puolet koostuu rautatieseisakkeen ja puolet Koivulinnan leikkipaikan investointimenoista. Rautatieseisakkeen osalta ei näytä todennäköiseltä, että asia etenesi tämän vuoden puolella ja Koivulinnan leikkipaikkaa tullaan esittämään vuoden 2025 investoinneissa siten, että rakentamistyöt aloitettaisiin keväällä 2025.

Tarkempi kustannuspaikka ja tilikohtainen esitys on asian liitteenä.

Esittelijä:	Tekninen johtaja Saarinen Juha
Päätösehdotus:	Tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle liitteen mukaisia talousarviomuutoksia.
Päätös:	Ehdotus hyväksyttiin.